

Cercetări pentru un viitor muzeu al mineritului maramureșean

În anii din urmă, mineritul de pe la noi a fost declarat nerecuperabil, subvențiile statului s-au retras, minele s-au tot închis. Că a fost jaf național cu ocazia închiderii lor, asta-i o altă temă. Ce vreau a vă spune acum este că oamenii înțelepți din județul nostru au realizat că, odată cu închiderea minelor, s-a ivit și riscul ca ele să fie distruse, inundate, uitate până și locurile unde au fost ele cândva... Și chiar se întâmplă așa ceva în timpul nostru. Există riscul ca până și informațiile despre minele din Maramureș să se piardă... Plecând de la aceste idei, în cadrul Clubului de Speologie MONTANA din Baia Mare s-a conturat o nouă linie de activitate: cercetarea minelor. Fie ele vechi sau noi.

Alec PORTASE

CONTINUARE ÎN PAG. 16

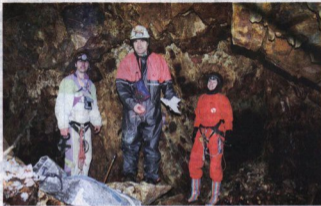

Cercetări pentru un viitor muzeu al mineritului maramureșean

URMARE DIN PAG. 1

A și fost un mini-proiect în acest sens, cu participarea Consiliului Județean Maramureș (domnul geolog Marinel Kovacs era președinte pe-atunci), pentru formarea unei baze de date despre mineritul maramureșean, în ideea conservării unor galerii, spre a deveni obiective ale muzeului. S-au vizitat, cu mari riscuri, multe mine din Bazinul Baia Mare, dar și de la Cavnic, Băiut și chiar Borșa, galerii părăsite, neasigurate, unde moartea era la tot pasul. S-au adunat mii de imagini, s-au cules informații, chiar și artefacte, deoarece au fost interceptate și galerii foarte, foarte vechi, de sute, poate, mii de ani. Recent, s-a vernisat o expoziție pe această temă la Muzeul Județean.

Deși există pericolul ca mineritul maramureșean să dispară până și din amintiri, deși încă se mai poate salva mult din ce a aparținut mineritului, în ideea conservării sub forma unor obiective de larg interes turistic și muzeal, din partea instituțiilor statului se înregistrează o crasă nepăsare. Proiecte de milioane grele de euro se îndreaptă mereu spre "abotații" care știu cum să îngroape banii în nimic pentru nația română și în averi pentru ei. Chiar dacă puternicii zilei tratează cu indiferență tema salvării mineritului maramureșean,

și sub forma obiectivelor muzeale de patrimoniu național, entuziaștii care au inițiat acest demers continuă să exploreze locuri periculoase din mine uitate, tot adunând imagini, artefacte, informații. În speranța că cineva, oarecând, se va trezi și va valorifica aceste rezultate.

Sâmbătă, 13 martie 2010, speologii băimăreni, însoțiți de arheologul Carol Kacso, au vizitat iar câteva galerii vechi de pe Valea Roșie. Explorarea s-a făcut pe Dealul Dongaș, în Galeria Petru și Pavel Inferior. Este singura galerie cu abataj

de pe filontal Petru și Pavel. Pătrundem tirș prin deschizătura vechii galerii de coastă. Flori de mină (cuarțuri oxidate) pe travele galeriei. După oca zece metri, simțem în baza abatajului, de unde vedem cerul. Abatajul, în partea opusă, continuă cu un povârniș până în gura unui (puț?) inundat. Până în acest punct, am explorat galeria și abatajul. Era în urmă cu doi ani, când am dat aici de un fenomen foarte interesant: recipienți formați din gheață, de la mărimea unei palme până la mărimea unui copil. Din tavan, apa picura pe

gîtul recipientului de gheață, făcând ca apa acumulată în recipient să tremure la căderea picăturii. Acum nu mai sînt "PET"-uri de gheață. Lateral oglinzii de apă a posibilului puț inundat se identifică o galerie orizontală. O porțiune din ea este de forma dreptunghiului, cu pereții bine lucrați cu (țincușul și dalta, de parcă a fost făcută de un sculptor. O galerie medievală. În alte porțiuni, galeria are pereții neregulați. Aici, ca și la o galerie veche de la Baia Borșa, sînt identificate găuri triunghiulare făcute în pereții de piatră. O enigmă

aceste găuri triunghiulare. Se găsește o vertebră, însă nu aflăm vreun ciocan sau alteeva uitat de minerii care au muncit aici pe la anul 1500... Doar atît, o vertebră, ne-au lăsat minerii de-atunci? Am luat-o cu grijă pentru determinare.

leșim la lumina zilei. Copo- cii au dantelărie de zăpadă. Aprindem focul, frigem o slană și visăm la mineritul de-acum mia de ani, pe care vrem să-l facem cadou Muzeului Județean Maramureș.